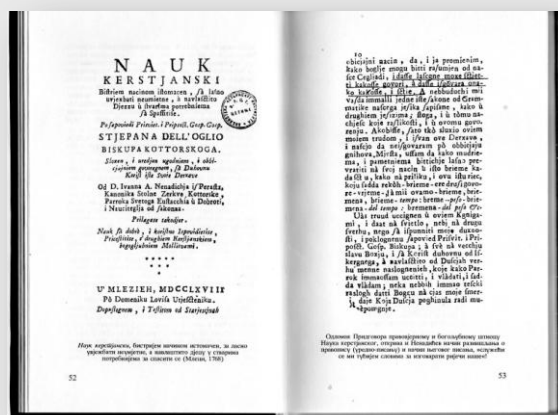

POEZIJA
BAROKA XVII i
XVIII vijek-
antologija

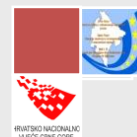
Hrvatsko pjesništvo Boke Kotorske - Ivan Antun Nenadić "Popijevka"

Ivan Antun Nenadić

Popijevka

Projekt Digitalna antologija "Hrvatsko pjesništvo Boke Kotorske" financiran je iz sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Crne Gore
Autor projekta: Dijana Milošević
Projekt je podržan od Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore

Poezija baroka
XVII i XVIII vijek
ANTOLOGIJA

BIBLIOTEKA "LUČA"
"Antologija crnogorske književnosti"

Urednici
Branko Banjević
Sreten Perović
Milorad Stojović

Izbor, komentari, predgovori i prevodi
Miloš Milošević
Gracija Brajković

NIP "POBJEDA" - OOUR IZDAVAČKA DJELATNOST
Titograd, 1976.

POPIJEVKA

(o oslobođenju udovice Krila Cvjetkovića Peraštanina iz dvora paše skadarskog)

I

Pokli izginu Grilo kapetane
I ocinske obogati stane
U ocinske ruke upanuo
I na vjeru junak poginuo,
Kad se miran Perastu vraćaše
I krvave boje ostavljaše.

II

Junačku mu glavu osjekoše,
Plemenito robje odvedoše,
Neizbrojno i srebro i zlato
I veliko blago nekovato.
Njegova je ljubi zarobjena,
Nje sestrice š njome odvedena
I ostale nekoliko družbe
Koji bjehu od njihove službe.

V

Peraštani vijeće učiniše,
Starješine, gospodu skupiše,
Vijeće vijeću što će učiniti,
Kako će se većma proslaviti.
Svi su oni mudro govorili,
Izvadit ih, slavno odlučili,
Bez otkupa tako velikoga,
Za sramotu paše skadarskoga.

VI

Izabrali devet vitezovah,
Obećali bogatijeh darovah:
Da oni budu roblje oduzeti
I sred dvora pašina oteti.

Potajno ih u svem uvježbali,
 Robinjami knjigu napisali
 Kako da će o(t)kup brzo dati
 I darove paši već poslati.

VIII

Nazdravlje su oni Skadru došli
 Ali nijesu svi u Skadru pošli,
 Nego jedan poznan na dvorove
 Knjigu nosi i robinje zove:
 Evo će vam o(t)kup brzo doći,
 A vi ćete k vašem domu poći,
 Tamo će se Grilo poroditi,
 U Perastu junak odhranio.

IX

Kad začuo Čaušević -paše
 Što otajna knjiga njemu kaže
 Knjigonoši dar iz čese vadi
 S obje ruke bradu svoju gladi
 I govori: "Mili kavurine!
 Kad će doći otkup i cekine,
 Što govoru od Perasta knezi,
 Vojvode, hvaljeni vitezi?"

X

Odgovara paši: "Gospodaru!
 Istine su knjige i ne varu,
 Perast ti će otkup prebrojiti
 I u Perastu roblje povratiti
 Ako biti ne može inako,
 Oni će ih otkupit svakako.
 Već su rekli roblje izvaditi,
 A po meni otkup prebrojiti.

XI

Sramotno se paša prevario
 Na medene riječi prestavio,
 Upušta ga sred zatvora svoga,
 Sred zatvora svoga velikoga.

Kad je junak robinje vidio,
 Od veselja suze je prolio,
 Božju im je pomoć nazivao
 I otajnu knjigu ukazao.

XII

Pak im stade skrovno bijediti
 I potajno njima govoriti:
 Poznat ćete što su Peraštani,
 Oglašeni i svude poznani.
 Za slobodu vašu su mislili,
 Nigda nijesu vas zaboravili.
 Mogli su vas dosle otkupiti,
 Neg vas hoće slavom izvaditi.

XIV

Čekat ćete gluho doba noći,
 A pak ćete na vratima doći,
 Nikomu se vješti ne činite,
 Dok svi zaspe, vi se ne dižite.
 Kad robinje knjigu ugledale,
 Put nebesah ruke uzdizale,
 Svemogućem Bogu zahvališe,
 S očih suze brzo ustaviše.

XVI

Kad je bilo šesto doba noći
 Oružani spravili se poći.
 Kad su došli paši na dvorove
 Zviždi jedan i robinje zove,
 A ostali puške svi napeli,
 Za zamijenit ako bi ih vidjeli.
 Pak potajno vrata oboriše
 I zatvore njima rastvoriše.

XVIII

Istrčale jadne robinjice
 Iz zatvora, pašine sužnjice.
 Kada vjerne junake ugledale
 Njima su se u ruke predale.

Tad junaci š njima odlećeli,
 Dokle su ih na Blato donijeli,
 Pak u lundru svi se sakupiše,
 Četer ure jezer prebrodiše.

XX

Srećno roblje veselo idaše,
 Tužan paša za njima pucaše.
 Kada jutrom jadan obaznao,
 Svud za njima junake poslao.
 Skadarske je delije skupio,
 U poćeru brže ih spravio.
 Pospješno ih junaci iskašu,
 A topovi i puške pucahu.

XXI

Obećava blago darovati
 Da mu čine robinje imati.
 Za svoju se bradu skubijaše,
 Jadno, tužno, plačno govoraše :
 Āe ću sada od prijekora moga,
 Crna obraza moga velikoga.
 Bolje da sam mrtav osvanuo,
 Neg prevaren da sam ostanuo.

XXVI

Već da znate vi moji Skadrani,
 Zlu su momu krivi Ocinjani,
 Koji roblje meni pokloniše,
 Dok me, jadona, u zlu uvališe.
 Turci njemu govore Skadrani:
 „Gospodaru, plakati pristani,
 Naš je prijekor, neka mi plaćemo
 I te jade da mi tugujemo.

XXVII

Ti ćeš ovdı malo postojati,
 A mi ćemo sved u Skadru stati,
 Već naša je sramota vidjeti
 I sred Skadra robinje oteti.

Peraštani svud će naricati
 Da su mogli i nas povezati
 I kadune naše zarobiti,
 Bijeli Skadar ognjem popaliti".

XXVIII

Pak ujedno stadoše plakati
 I prijekore svoje svi jadati.
 A s visoka Hercegovka vila,
 Āe svak čuje pjesnu govorila :
 „Tuži, tuži, paša, i ne krati,
 Nevolja je tebi tugovati,
 Nesreća te sa tri strane gađa,
 Prijekor ti se s nesrećom pogađa.

XXXII

Oh, zašto ga, jedna, pogubiste
 I njegovu kuću opustiste,
 Kad se, miran, Perastu vraćaše
 I krvave boje ostavljaše.
 A šta je vami Grilo učinio,
 U čem li se vami omrazio?
 I on je mogo Ocinj opustiti
 I njihove brode osvojiti.

XXXIII

Nu ako su prije Peraštani,
 I nekada stari Ocinjani,
 Među sobom boje sastajali
 I ranjeni i mrtvi padali,
 Lijepo su se junaci mirili
 I pred kraljem svojijem slavili.
 A nije Grilo konšije tjerao,
 Ni s Ocinjom omrazu stavljao.

XXXIV

A sad tko je smutnju zavadio
 I nemire ove učinio
 Nego neki gladni Ocinjani
 I Cigani, još, neki Dračani.

Nijesu oni već junaci bili,
 Na vjeru su Grila nadskočili
 I bez boja njega uhvitali
 I junačku glavu pogubili.

XXXV

Da su htjeli s Grilom se pobiti,
 Htijaše njima sam Grilo iziti.
 Neg' se, junak, teško prevario
 Kad je stare konšije vidio.
 On je, vjeran, njima vjerovao
 I nije se nigda zlu nadao.
 A da je znao Grilo što će biti
 Htijaše njima naopako iziti.

XXXVI

Sad vid', paša, što su Peraštani,
 Plačno ti će kazat Ocinjani,
 Što je, zorom, jutras njima bilo
 Kad se tebi čudo dogodilo.
 Eto su ih čudno pedepsali
 Već kako su sami dostojali,
 Da se ne bi u silu uzdali,
 Ni Perasta već napastovali.

XXXVII

Hvalili se pod gradom Novomu
 Ocinjani u bijesu svomu
 Da su Grila oni pogubili
 I Perastu prijekor učinili,
 Da ne haju od Perasta jake,
 Ni ostale od Boke junake.
 Uz tamburu Grila sramočahu
 I njegovu smrt pripijevahu.

XXXVIII

Mladići se peraški skupiše,
 Oni s drijevom tamo izjedriše,
 Eto su ih devet pogubili
 I u more mrtve utopili.

I da ih je i stotina bilo
Isto bi se svijema dogodilo.
Izdajice silni Ocinjani,
Neka znadu što su Peraštani.